

ESOP Neighbourhood Day 2017, 10.06.2017 Drezno

Kameralna grupa farmaceutów z Niemiec, Polski, Czech i Austrii spotkała się w ramach „Dnia Sąsiedztwa” organizowanego przez Europejskie Stowarzyszenie Farmaceutów Onkologicznych (ESOP), w skład którego wchodzi także PSFO.

ESOP inicjuje i przeprowadza projekty, spośród których przedstawiono:

- MASHA Project (Management of Safe Handling Procedures) to praca badawcza, celem której jest głównie oznaczenie zanieczyszczenia powierzchni, gdzie cytostatyki są przechowywane, przygotowywane dla pacjentów, wydawane oraz podawane chorym. Uzyskane dane obrazują aktualną sytuację w europejskich szpitalach, a pośrednio mogą służyć ocenie ryzyka dla ludzi i środowiska oraz opracowaniu zaleceń służących poprawie bezpieczeństwa.

- ESOP Educational Project Biosimilars, wynika z rosnącej potrzeby rozszerzenia wiedzy na temat leków biopodobnych. Leki biologiczne powstają w wyniku zastosowania zaawansowanych technologii produkcyjnych, więc produkty tych procesów będą opisywane tą samą nazwą międzynarodową, lecz zawsze będą różnić się między sobą. Pytanie, czy są to różnice istotne w praktyce terapeutycznej, jest bardzo aktualne, z uwagi na coraz większą skalę zjawiska.

- EPIC Project, to szeroko zakrojony program dotyczący doustnych leków przeciwnowotworowych. Obejmuje on m.in. edukację farmaceutów, głównie w aptekach ogólnodostępnych, aby w ramach opieki farmaceutycznej pacjenci otrzymali rzetelną informację o leku. Szczególnie w przypadku stosowania leku w domu, lepsza wiedza pacjentów, to poprawa „compliance” i mniejsze ryzyko nieskuteczności terapii, czy zagrożeń związanych z działaniami niepożądanymi leków. Budowana jest także specjalistyczna baza leków.

W szpitalach leki doustne są wydawane pacjentom w ramach programów lekowych oraz chemioterapii, coraz częściej bezpośrednio przez farmaceutów – swoimi doświadczeniami podzieliła się z nami farmaceutka z Austrii. Inne doniesienie z tego kraju dotyczyło opracowania w aptece receptury płynu do płukania ust u pacjentów z zapaleniem śluzówek, gdyż oferta preparatów handlowych jest niewystarczająca. Koleżanka z Czech przedstawiła aspekty pracy farmaceuty klinicznego na oddziale ortopedii, gdzie stosuje się w terapii z zastosowaniem wysokich dawek metotreksatu.

Poruszany był także temat aktów prawnych opisujących zasady bezpiecznej pracy z lekami cytotoksycznymi oraz działalności organów Unii Europejskiej przeciwko lekom sfalszowanym.

Bardzo ciekawym doniesieniem naukowym z Czech było zastosowanie nanocząsteczek tlenku tytanu do dekontaminacji powierzchni skażonych cytostatykami. Prezentacje prac naukowych z Polski dotyczyły możliwości wykorzystania oksydazy proliny do wywołania śmierci komórki w terapiach przeciwnowotworowych oraz diagnostyki związanej z oznaczaniem amin katecholowych i ich pochodnych w nerwiaku zarodkowym współczulnym (neuroblastoma).

Warto było uczestniczyć w tym interesującym spotkaniu. Czekamy na następne, może po polskiej stronie?

mgr farm. Anna Giżycka